

Lošovská ročenka 2012

Vážení a milí spoluobčané,

v uplynulém roce 2012 se při příležitosti oslavy 150. výročí vybudování kapličky Sv. Floriána na návsi naší obce uskutečnila také výstavka dokumentů s názvem „Takový byl Lošov“. Tato výstavka se setkala s velkým zájmem našich občanů a nejen z Lošova, ale i z blízkého okolí, zejména Sv. Kopečka, Radikova, Droždína, Samotíšek a také z Olomouce a Velké Bystřice. Na této výstavce bylo ke shlédnutí mnoho dokumentů, starých listin, výpisů z archívů, fotografií, kronik místních spolků a mnoho dalších zajímavých podkladů. Podařilo se je shromáždit díky velkém úsilí našich občanů Lošováků, mnozí je zapůjčili z vlastních sbírek a sami si tak připomenuli minulá období. Patří jim za to velký dík.

I když samotná Kronika Lošova již není prakticky udržována, tak jednotlivé místní spolky a sdružení své Kroniky udržují, anebo alespoň shromažďují údaje o své činnosti. Činí tak Klub seniorů, Sbor dobrovolných hasičů, sportovci z SK Lošov i místní fotbalisté DORESPO Lošov. Jejich každoroční bohatá činnost se tak stala otevřenou pro mnoho dalších zájemců, kteří se prostřednictvím zmíněné výstavky s ní mohli podrobněji seznámit.

Tato skutečnost také vedla k nápadu pokusit se shromáždit informace o dění v Lošově za uplynulý rok trochu jinou formou a shrnout je tak pro všechny zájemce i z jiných zdrojů. Věříme, že se tak třeba doví i to, co jim nějak v průběhu roku uniklo a zůstane tak zdokumentováno i pro další období. Tato publikace si nečiní žádný nárok na úplný popis událostí v Lošově za rok 2012, ale chce jen připomenout i to, co jsme třeba již zapomněli.

A pokud se přesto dovíte něco nového, pak to zůstane zapsáno v této knížečce spolu s dalšími vzpomínkami na uplynulý rok 2012.

Nejdříve několik údajů o Lošovu

Jméno vsi Lacznaw se poprvé objevilo v listinném materiálu až roku 1385, skutečně první potvrzení existence Lošova však udává teprve listina s datem 1465, v níž král Jiří z Poděbrad vrací ves včetně pozemků do majetku kláštera Hradisko. Roku 1928 je Lošov přifařen k římskokatolické farnosti na Svatém Kopečku, kde měl poštu, zdravotní obvod a četnickou stanici.

První známky o dění v Lošově jsou až z roku 1465, a to co se dělo před tímto rokem není přesně dáno. Ví se však, že v blízkosti Lošova docházelo k těžbě zlata a jiného vzácného kovu. Řehoř Volný uvádí, že v dějinách hradistšského kláštera z r. 1220 je zmínka o hledání zlata v lese u nynějšího Lošova. Je pravděpodobné, že první horníci přebývali v Lošově, kdež se zabývali i zemědělstvím. V tomto případě by historie Lošova dosáhla v roce 2015 již 795 let. Jsou zde nalezeny zbytky technického vybavení. Nalezené byly při geologickém průzkumu v letech 1985. V lokalitě Zlatý důl byla odkryta štola v délce 260 m, vedoucí do hloubky 50 m. Předpokládá se, že odtud pocházel drahý kov, z nějž ještě před vznikem Olomouce razila na olo-

mouckém hradě své mince údělná knížata z rodu Přemyslovců.

V roce 1915 byla obec spojena s okolím jen jednou silnicí, vedoucí přes Svatý Kopeček a dále k Olomouci. I tento rok je tedy významným výročím pro rok 2015, neboť to bude právě 100 let. V roce 1932 pak došlo k protažení této cesty přes obec Lošov, tedy od lošovského potoka (nyní u zastávky MHD Lošov) až po les směrem k Velké Bystřici. Prodloužení do Velké Bystřice bylo dokončeno až v roce 1946. Obec byla elektrifikována v roce 1936. Na návsi bylo zřízeno veřejné osvětlení pěti lampami.

Na návsi stojí zvonice z počátku 19. století, z roku 1862, takže v uplynulém roce oslavila 150 let existence. Je zasvěcena Sv. Floriánovi, patronu hasičů. Toto výročí bylo důvodem pro malou oslavu, spojenou s tradičními lošovskými hody a uskutečněním mše pod širým nebem. Zmínka o tom byla zveřejněna i v Olomouckém deníku dne 9. května 2012 i s fotografií.

Pomník padlým byl odhalen roku 1928, nyní uvádí jména padlých i nezvěstných z bojů I. a II. světové války.

Významným místem Lošova se stala malá hvězdárna postavená roku 1955 na holém návrší za východním okrajem obce. Objekt po demolici observatoře ve Slavoníně (roku 2000) je sice skromným, ale jediným zařízením toho druhu v Olomouci v současné době je spravován občanským sdružením Hvězdárna a za příznivého počasí je v létě přístupná veřejnosti v pátek.

Lošov je rozložen na svazích Nížkého Jeseníku, asi 12 km od Olomouce. Nejnížší místo v obci je položeno 256 m n.m., nejvyšší pak 386 m n.m. Terén stoupá směrem na východ až do výšky 386 m n.m., na sever pak do výšky 379 m n.m. Lošov je také nejvýchodnějším cípem města Olomouce a asi nejvzdálenějším místem od radnice, sídla magistrátu. Asi proto není do Lošova přímo vidět ani z věže radnice.

Katastrální území Lošova je velmi rozlehlé, v rámci města Olomouc patří mezi nejrozsáhlejší, na jeho území leží např. také radíkovská komunikační věž i radíkovská pevnůstka, katastr se táhne od Velké Bystřice k Mariánskému údolí, obci Posluchov až k Radíkovu a kolem Sv. Kopečka a Droždína přes Bukovany až opět k Velké Bystřici. Převážnou část pokrývají lesy, zbytek jsou obdělávané pole a louky. Celková rozloha katastrálního území Lošov činí 9. 839. 078 m².

V roce 2015 čekají Lošov velmi významná jubilea. Když se podíváme na shora uvedený přehled, pak nás musí potěšit, že v roce 2015 to bude:

- 630 let od první zmínky o vsi Lacznaw (Lošov?) z r. 1385
- 550 let od navrácení pozemků a vsi ke Klášteru Hradisko v r. 1465 králem Jiřím z Poděbrad, což je považováno za vznik obce
- 300 let od znalosti znaku obce Lossow z r. 1715
- 100 let od vybudování silnice ke Sv. Kopečku a Olomouci
- 60 let od vybudování hvězdárny v r. 1955
- 35 let od přičlenění obce Lošov k městu Olomouc v r. 1980

To jsou zcela jistě důvody pro to, aby v roce 2015 obec Lošov tato výročí důstojně oslavila. K tomu bude třeba seznámit vedení města Olomouce s touto historií, připravit dostatečné podklady pro další jednání o investiční výstavbě tak, aby došlo k výraznějšímu zlepšení infrastruktury obce, zejména potřebné opravě zanedbaných komunikací a chodníků, zlepšení dopravní obslužnosti obce, zkvalitnění veřejného osvětlení, úpravě přechodů pro chodce, revitalizace návsi, vybudování dětského hřiště a mnoho dalších drobnějších akcí, které by vedly k celkovému zkvalitnění životních podmínek obyvatel Lošova. Dlouhodobě je totiž Lošov silně investičně podfinancován.

Podle údajů Odboru evidence obyvatel Magistrátu města Olomouce **žije v Lošově k datu 31. 12. 2012 celkem 681 obyvatel**, v tom je započítáno také 30 obyvatel, kteří jsou trvale přihlášení v chatových oblastech u Lošova. Obyvatel nad 18 let je ke stejnému datu 557, dětí a mladistvých do 18 let je tedy v Lošově 124. O budoucnost Lošova by tedy mělo být postaráno. Ve zmíněném roce se v Lošově narodilo 9 dětí, z toho 5 chlapců a 4 děvčata, naopak podle údajů matriky zemřely 4 osoby.

Nejstarší občankou je **paní Františka Nasswetterová**, která v dubnu 2012 oslavila již 96 narozeniny. Následuje pan Josef Kopeček ve věku 95 let. Přejeme jim hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

V roce 2012 oslavili někteří občané Lošova významná životní jubilea. I touto cestou jim ještě dodatečně přejeme všechno nejlepší, hodně štěstí a zdraví do dalších let spokojeného života.

Výročí 80 let oslavili občané:

Matejka Ladislav
Balcárek Stanislav
Šperková Marie
Plevová Eva

Výročí 70 let oslavili občané:

Hrabská Miluše
Vojtěchovský Ladislav
Zhoř Josef
Zhořová Helena
Hrčko Emil
Linhartová Marie
Kovářová Ludmila
Sklenář František

Výročí 60 let oslavili občané:

Zendulka František
Hamal Lumír
Šlosar Petr
Chlebková Marie
Směšný Jiří
Dvořáková Anna
Pospíšilová Dagmar
Petru Bedřich
Stuchla Evžen

Co se udělalo v Lošově v roce 2012

Komise místní části č. 8 v Lošově se pravidelně scházela na svých zasedáních vždy první středu v měsíci. Na programu byly jednak záležitosti, se kterými se na nás obrátily orgány magistrátu města Olomouce, ale především zájem o dění v obci. Zejména to byl neutěšený stav komunikací a chodníků, oblast dopravní obslužnosti, řešení výstavby nového dětského hřiště, podněty a stížnosti občanů obce a další záležitosti. Dne 4. prosince se také uskutečnila veřejná schůze občanů Lošova za účasti pozvaných zástupců města Olomouc.

Přestože se zdaleka nepodařilo splnit záměry, které byly požadovány a které by byly pro obec nutné, je vhodné uvést alespoň ty, které se zajistit podařily a o kterých jsme přesvědčeni, že v rámci možností přispěly ke zlepšení vzhledu obce a částečné nápravě nedostatků.

Následující přehled není sestaven ani v časovém sledu provedených prací a možná není úplný, vystihuje však snahu a úsilí všech členů komise místní části v Lošově k dalšímu zlepšování. Věřte, že jednání s odbory města nebyla zdaleka tak jednoduchá, jak by se první pohled mohlo zdát těm občanům, kteří si myslí, že se mohlo udělat daleko více. K provedeným opravám byly využity všechny finanční prostředky, které z vedení města byly pro komisi uvolněny, tedy více jak 300 000 Kč z prostředků města, celkem 150 000 Kč z prostředků komise a téměř 650 000 Kč z investic pro výstavbu opěrné zdi a povrchu částí ulice Koperníkovy.

Dále byly provedeny tyto opravy:

- oprava zakrytí šachet v ulici Na Pusté, Zlaté Doly, Pod Lesem, Strmá, u obchodu a Koperníkova
- opěrný břeh v ulici Koperníkova a částečná oprava povrchu Koperníky a Hliník
- oprava napojení dláždění z ulic Liškovská a Zlaté Doly do ulice Svolinského
- provedení příčných odvodňovacích žlabů v ulici Pod Lesem
- oprava příčných odvodňovacích žlabů v ulici Liškovská
- odvodnění propadu ulice Svolinského u domu Danielů
- oprava části komunikace Kovářská
- odvodnění komunikace u zastávky MHD Lošov u mostku přes lošovský potok
- částečná oprava ulice Lenhartovy podél chatoviště zasypaním recyklátu
- prořez vegetace kolem silnice k Velké Bystřici
- oprava přístupu ke kapličky Sv. Floriána a oprava svrchní malby
- oprava ulice Svolinského pod budovou det. pracoviště magistrátu
- oprava silnice k Lošovu od Sv. Kopečka
- rozšíření počtu spojů MHD, zajišťujících k zastávce Lošov, Svolinského

Na některých opravách se významně podíleli také občané a firmy se sídlem přímo v Lošově. Poděkování tedy patří mimo jiné také Sboru dobrovolných hasičů v Lošově, firmám Kabelový servis, TEFI a AH Morava.

Před námi stojí ale řešení řady dalších nutných oprav povrchu komunikací, řešení výstavby nového, nebo výrazné rekonstrukce dětského hřiště, dosažení vybudování zastávky MHD u točny, dořešení dopravní obslužnosti na zastávku Svolinského, dořešení nedostatků na zastávce MHD Lošov v obou směrech, modernizace obou přechodů pro chodce, rozšíření veřejného osvětlení v ulicích Ořechová, Pod Hvězdárnou a za budovou Kulturního domu, zachodníkovaní ulice Svolinského v návsi, řešení odvodnění a úprava předělu ulice Svolinského téměř v celé délce, zejména však od přehrady k ulici Strmá, před Kulturním domem a také od ulice K Mlýnku k točně.

Bude třeba se také zabývat případnými dopady nového územního plánu města Olomouc na oblast Lošova a nejbližšího okolí.

K tomu všemu již byla zahájena potřebná jednání s nejvyššími představiteli města Olomouce, uvidíme jen, jak se to všechno podaří prosadit. Jsme však optimisty a věříme, že významná výročí v roce 2015 budou v Lošově oslavena v důstojném prostředí.

Na závěr informace o obsazení komise KMČ č. 8:

Předseda	ing. Jan Preč
Místopředseda	ing. Miroslav Haupt
Zapisovatel	Kamila Šimková
Členové	ing. Antonín Kopečný Pavel Sklenář Miloš Eichler ml. Anna Herinková Mgr. Jiří Daniel

Termíny schůzí KMČ v Lošově v kanceláři budovy KD, vždy ve středu ve dnech:

9. ledna	19.00	3. července	20.00
6. února	19.00	7. srpna	20.00
6. března	19.00	4. září	20.00
3. dubna	19.00	2. října	19.00
15. května	20.00	6. listopadu	19.00
5. června	20.00	9. prosince	19.00

Úřední hodiny Detašovaného pracoviště Magistrátu města Olomouc v budově bývalé školy na Svolinského ulici č.15 jsou vždy v **úterý v době od 9 do 12 a od 13 do 17 hod.**

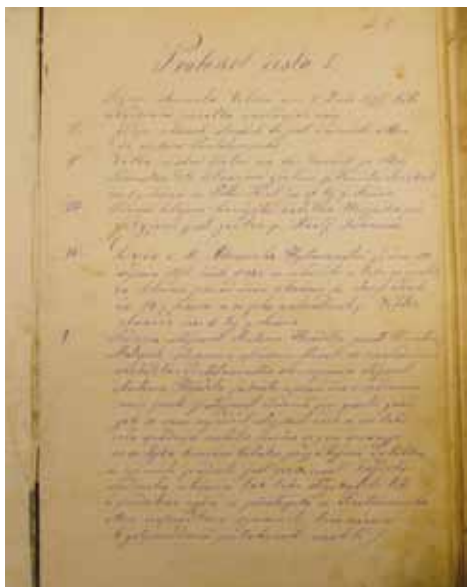
Žádosti a platby vyřizuje p. Matěj Zeman, tel.: 585 355 117.

Několik zajímavostí z dokumentů výstavky „Takový byl Lošov“

Výstavka se konala ve dnech 12. května až 26. května 2012. Byla připravena z dokumentů, které byly získány přímo ve Státním archivu v Olomouci, Okresním archivu rovněž v Olomouci, dále významným přispěním samotných občanů Lošova, kteří své vlastní vzpomínkové dokumenty zapůjčili. Stalo se tak i iniciativou členů Klubu seniorů v Lošově, kteří se této příležitosti se zájmem chytili a jistě velmi důkladně prohledali své archivy. Znovu se tak dostaly na světlo zašlé, černobílé fotografie, pracovní knížky, výuční listy, různé jiné osobní doklady a záznamy.

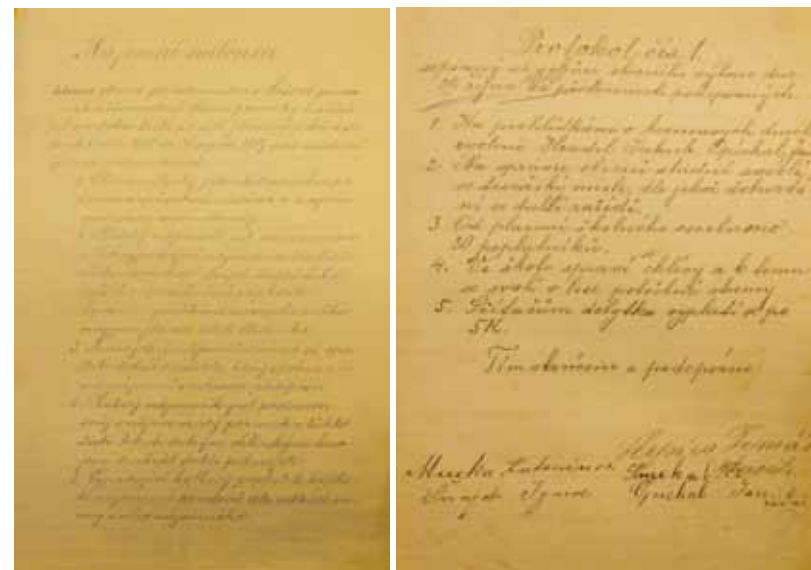
Samozřejmě základy tvořily fotokopie výpisů z obecních kronik ještě z doby před I. světovou válkou, zápisů ze zasedání obecní rady, pokladní knihy o výstavbě místní školy, katastrálních knih o pozemcích a jejich vlastnících, fotokopie celých stránek z místní matriky a mnoho a mnoho dalších podkladů. Byly získány i podklady z církevních záznamů, které se váží úplně k prvním informacím o obci Lošov.

Na příklad v archivu byla nalezena Kniha obecních protokolů, vedená již od roku 1876, o čemž svědčí také Protokol číslo I ze dne 1. září 1876, ze kterého vyplývají body jednání, kterými se musela rada obce v tu dobu zabývat.

V dalších podkladech archivu byla zaznamenána Nájemní smlouva na pronájem obecních pozemků na dobu od roku 1911 do roku 1917 za podmínek v té smlouvě uvedených.

Z další knihy Protokolů obce Lošov, tentokrát z roku 1916, shodou okolností rovněž Protokol číslo 1 z obecního výboru ze dne 29. 10. 1916 vyplývá, že starostou byl Slepica Tomáš.

Doklad o tom, že se občané Lošova museli hlásit také k domobraně, tedy ještě k Rakousko – uherskému mocnářství existuje v provedení Domobraneckého pasu pro pana Franze Smékala. Starostou byl tehdy Hans Hradil.

Poděkování jistě patří i místnímu Sboru dobrovolných hasičů, oslavujícímu v roce 2013 již 120 let od svého založení, který poskytl svoji kroniku, která byla nesmírně zajímavá a popisovala dlouhou činnost místních hasičů. Jednou z prvních fotografií tehdejšího Sboru Hasičského byl snímek z oslav 39. výročí založení z roku 1932. Na doprovodném textu je také jako datum založení tehdejšího spolku uvedeno datum 21. dubna 1893.

Obdobně byly k dispozici také kroniky SK Lošov, dříve Sokola Lošov o všech cvičeních, shromážděních, výstavbě volejbalového a tenisového hřiště a účasti v různých soutěžích. Kronika obsahuje také nesmírné množství fotografií, na kterých se mnozí tehdejší účastníci již skoro nepoznávají. Zajímavý byl originál Orelského průkazu pana Karla Smékala z roku 1910, který dokládá, že již v tu dobu se řada občanů Lošova zabývala sportovní činností.

V pozdějších dobách se pravidelně v Lošově konala různá sportovní vystoupení, společná cvičení, sportovní shromáždění a vůbec se občané přes jistě těžké pracovní i životní podmínky snažili posilovat také sportovního ducha.

Obec Lošov navštěvovaly hojně také turisté při svých cestách okolo Svatého Kopečka. Jsou zachovány také turistické pohledy na některá významná místa v Lošově, jako byla škola, hospoda i náves. Na následujícím pohledu jsou zaznamenány i postřehy pisatele.

K tomuto turistickému ruchu jistě významně přispěla také výstavba nové silnice ze Svatého Kopečka do Lošova, budovaná v roce 1915. Jak se tehdy stavělo ukazuje následující fotografie.

Na výstavce byly k dispozici také podklady o dřívějším divadelním kroužku, různých společenských akcích, plesech apod. Zajímavé také bylo porovnání různých míst v Lošově na dobových fotografiích z různého časového období. Dokumenty ukazují, že divadelní a čtenářský kroužek v Lošově má velmi dlouhou a bohatou historii. Samotný čtenářský spolek podle spolehlivých pramenů byl založen již v roce 1870, neboť v roce 1935 slavili jeho členové již 65 výročí založení, jak o tom svědčí následující fotografie.

Handwritten text from a document, likely a program or record of the reading club, mentioning the year 1870 and the 65th anniversary.

Historie divadelního spolku není v podkladech natolik dostatečně zdokumentována, takže nyní nelze spolehlivě stanovit, kdy byl založen. Nicméně skutečně existoval a vyvíjel zájmovou činnost na velmi vysoké úrovni.

Rovněž existovalo mnoho různých dalších spolků, které se zabývaly obecně prospěšnou činností. Mezi ně patřil jistě i kroužek, který velmi dbal na tradici hanáckých krojů a to přesto, že sám Lošov jistě není klasickou Hanou.

V roce 1936 se Polesí Lošov stalo na základě koupě majetkem města Olomouce. Město Olomouc pak nechalo uprostřed tohoto polesí na nynější lesní cestě do Mariánského údolí postavit mohylu, která se zachovala až do těchto dob.

Z pozdějšího poválečného období jsou zaznamenány zejména podklady o zemědělském družstvu, mateřské i základní škole v Lošově, různých slavnostích církevních i veřejných a společenských, jako jsou vítání občánků, společenských plesů, kulturních akcí a podobně. Zde pak uvádíme jen pohled na tehdejší shromáždění lošovských školáků, není přesně určeno ze kterého roku fotografie je, ale snad se na ní někdo pozná.

Mnoho těchto a dalších podkladů bylo získáno jako fotokopie dokumentů, jsou tedy zaznamenány na moderních mediích, což nyní umožňuje je využít k další archivaci a také postupně zveřejňovat při jiných příležitostech. Mezi ně patří i výběr některých dokumentů právě v této nyní publikované Lošovské ročence.

Snahou je, aby získané podklady a dokumenty zůstaly ve vhodné formě zachovány pro další období a generace. Podařilo se totiž získat archiválie, které nebyly dosud občanům dostatečně známy, což potvrdil jejich velký zájem o uvedenou výstavku.

V návštěvní knize se zdaleka nepodepsali všichni návštěvníci výstavky, přesto všechny záznamy hovoří o kladném ohlasu a poděkování.

Společenský a kulturní život v Lošově

Společenský život v Lošově má dlouhou tradici, z dostupných pramenů byl získán údaj, že již v roce 1930 zde bylo 8 tanečních zábav a také 3 divadelní představení.

Nynější bohatý kulturní a společenský život v Lošově probíhá především z iniciativy SK Lošov, Klubu seniorů a také Sboru dobrovolných hasičů.. Konají se společenské plesy, karnevaly a další letní akce pro děti, posezení s dechovkou, vinobraní, různá vystoupení, zájezdy pro seniory, pravidelná setkání a mnoho dalších zajímavých akcí.

Z akcí, pořádaných v Lošově v roce 2012 vyjímáme tyto:

21. ledna 2012 – XIII. Obecní ples

Ples se konal v Kulturním domě za účasti více než 120 lidí, hrála skupina HALOGEN, bylo samozřejmě bohaté občerstvení, a také vystoupení lošovských mažoretek a bohatá tombola, do níž přispělo také mnoho místních obyvatel a podnikatelů.

11. února – Hasičský ples

Ples se konal v Kulturním domě, hrála skupina „Andy music“, vystoupily opět malé mažoretky, jako vždy přispělo hodně sponzorů do bohaté tomboly. Občerstvení bylo samozřejmě z vlastních zdrojů, zejména z domácí zabíjačky.

10. března 2012 – 48. Šibřinky

Ples se opět konal v Kulturním domě, tentokrát s ještě větší účastí 240 osob. Na Šibřinky přišlo více než 40 pěkných masek, vyhrála „Přerostlá Sněhurka a trpaslík“. Opět bohaté občerstvení, tombola a dlouhá noc...

11. března 2012 – Dětský karneval

Konal se také v Kulturním domě, účast přes 100 dětí. Zaměření bylo „zvířátka“ a tak bylo možno vidět vosu, myšku, lišku, lva, dalmatinku apod. Odměněno bylo 8 masek, ale všechny děti si jistě přišly na své, neboť dárečků bylo pro všechny a her bylo také dostatek a zajímavých.

9. června 2012 – Dětský den

Přes dopolední nepřízeň se nakonec počasí umoudřilo a déšť přestal. Náročný program tak mohl začít. Uskutečnilo se vystoupení domácích mažoretek, soutěžilo se ve skákacích pytlích, jezení melounů na rychlost, pojídání koláčů s mincemi, ve střelbě ze vzduchovky, malování obličejů, ve zpěvu, nechyběla tradiční pěna ani večerní ohňostroj. Vysoká účast dětí nejen z Lošova, ale i z blízkého okolí, neboť zdejší dětský den je vyhlášený. Sečíst všechny děti se samozřejmě nepodařilo.

15. září 2012 – Ahoj léto, ahoj prázdniny

Proběhlo odpoledne se soutěžemi pro děti. Tradiční dětské hry jako běh, skok do dálky, hod do dálky. Soutěžily 4 kategorie dětí, nejlepší odměněny medailí a diplomem. Přijeli také dva koníci, takže se svezli všichni, kteří měli zájem. A pro všechny, děti i dospělé bylo připraveno bohaté občerstvení.

27. října 2012 – Vinobraní

Již třetí ročník „Lošovského vinobraní“ se konal s kapelou SPECTRUM a vydařil se jako vždy. Bylo připraveno 90 litrů burčáku, guláš, sýrové talíře, tlačenka i uzené. A už se všichni těší na další vinobraní.

28. října 2012 – Halloween pro děti

Přišlo přes 50 dětí, spousta soutěží, mumie z toaletáků, jezení pudingu na rychlost, nošení míčků na lžičce apod. O půl šesté pak již tradiční Lampionový pochod obcí za hudebního doprovodu.

17. listopadu 2012 – Příkazanka

Toho dne přišlo do Kulturáku 109 lošováků, tančilo se od začátku až do konce, někteří to pořádně roztočili...

1. prosince 2012 – Vánoční jarmark

Ke koupi bylo všechno možné s tematikou vánoc, dílnička pro děti, výstava prostírání, vánočních přírodních ozdob a domácího pečení. Výtěžek jde jako vždy na dobročinné účely.

V Lošově jsou také dlouhodobě udržovány místní tradice, mezi něž patří zejména oslava tzv. „jedličky“ v době 14 dní před velikonoce, vítání jara pochováváním smrtky, v obou případech jde o návštěvy děvčat po domech spojené se s zpěvem a jarními říkánkami. O svátcích jara – velikonoce pak chodí klapači a nahrazují zvony, které jsou jinak slyšet z baziliky na Sv. Kopečku. Tradiční jsou také Lošovské hody s pobožností u zdejší kapličky Sv. Floriána.

Na závěr této části je třeba vyslovit poděkování Lence Jurové, která velmi poctivě a pravidelně dokumentuje svými fotografiemi veškeré společenské i sportovní dění v obci. Ze všech akcí je pořízeno tolik fotografií, že jen vybrat některou pro tuto publikaci bylo velmi složité. Tímto se tedy omlouváme všem těm, kteří se na fotografiích poznali, ale ještě více těm ostatním, kteří se naopak do této publikace nevešli. Snad někdy jindy a v jiném roce.

Pro informaci pak sdělujeme, že téměř všechny fotografie jsou dostupné na stránkách www.jurova.rajce.idnes.cz a tak to všem doporučujeme.

10. března 2012 – 48. Šibřinky

11. března 2012 – Dětský karneval

28. října 2012 – Halloween pro děti

17. listopadu 2012 – Příkazanka

Jaro – oslava jedličky

Sbor dobrovolných hasičů v Lošově, aneb: „Co jste hasiči, co jste dělali...“

Sbor dobrovolných hasičů v Lošově má dlouholetou tradici, v roce 2013 bude slavit již 120 let od svého založení. Po celou dobu byli hasiči dostatečně aktivní i jiných oblastech života v Lošově. Sdružovali významné občany, pravidelně se scházeli, pořádali různé akce ku prospěchu celé obce a tato snaha zůstala zachována až do současnosti. Historie je popsána velmi podrobně v Kronice Hasičského sboru v Lošově, která byla mimo jiné také vystavena na výstavce „Takový byl Lošov“.

Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů v roce 2012 vyjímáme:

21. ledna 2012 – výroční valná hromada

Vysoká účast 26 členů domácího SDH a také mnoho hostů ze sousedních sborů. Vedení SDH pokračuje ve stejném složení.

4. února 2012 – domácí zabíjačka

Počasí přálo, prase mělo 130 kg, nezlobilo a tak vše proběhlo hladce. Zapojila se i hasičská mládež, čerstvý guláš všem chutnal a udělali jsme také vše, co bude třeba na ples v dalším týdnu.

11. února 2012 – tradiční hasičský ples

Tradiční hasičský ples v Kulturním domě, hrála skupina „Andy music“, vystoupily opět malé mažoretky, jako vždy přispělo mnoho sponzorů do bohaté tomboly. Občerstvení bylo samozřejmě z předchozí zabíjačky, a šlo na dračku, nic nezůstalo.

21. dubna 2012 – brigáda na kaplička

Kaplička, zasvěcená patronu všech hasičů Sv. Floriánovi letos oslavila 150 let, a tak jsme byli požádáni, abychom ji čerstvě natřeli. Brigády se účastnilo 9 hasičů a práce se podařila.

7. května 2012 – jarní úklid zbrojnice

Po zimě bylo třeba zbrojnici vyčistit, vysušit a vůbec vyvětrat. A tak se toho chopilo 10 hasičů a hasiček a udělali generální úklid.

12. května 2012 – soutěž Hanácký okrsek

Tentokrát se konala soutěž ve Chválkovicích, kam moc rádi nejezdíme. Soutěže se účastnilo 5 SDH a dále 2 ženské týmy. Naši hasiči skončili na bedně, bylo z toho třetí místo.

9. června 2012 – dětský den v Lošově

Samozřejmě dětský den v Lošově nemohl proběhnout bez hasičů. Jako vždy se podíleli na přípravě, letos pro nepřízeň počasí jsme stavěli dopředu i stany, ale nakonec se počasí umoudřilo a dobře to dopadlo. Zvláštností bylo, že celý průběh přerušil neplánovaný výjezd k požáru chaty v osadě „Deštníky“. Nakonec náš zásah bohužel nebyl potřeba, neboť chata již byla téměř zhořelá, a tak jsme mohli nakonec pokračovat. Se zpožděním tak nakonec byla i pěna.

21. ledna – výroční valná hromada

4. února 2012 – domácí zabíjačka

21. dubna 2012 – brigáda na kaplička

9. června 2012 – dětský den v Lošově

23. června 2012 – netradiční soutěž v Radíkově

23. června 2012 – netradiční soutěž v Radíkově

Zúčastnili jsme se již 6. ročníku netradiční hasičské soutěže v Radíkově, spolu s námi ještě celkem 12 týmů mužů a 4 ženské týmy a to i ze zahraničí. Postavili jsme dva týmy, celek A skončil na 5. místě, ale časem z prvního kola, druhé kolo se nepodařilo vůbec. B družstvo skončilo na 9. místě, takže opět bylo áčko lepší než béčko a to se muselo oslavit.

24. června 2012 – předání nové techniky

Naši zástupci se účastnili na slavnostním předání nového hasičského kontejneru olomouckým hasičům na náměstí. Škoda jen, že my zatím na něco nového jen čekáme.

5. července 2012 – čištění náhonu potoka

Abychom později mohli lépe vyčistit naši požární nádrž, museli jsme předtím vyčistit část lošovského potoka a náhonu. Na akci se účastnilo 7 členů – hasičů.

4. srpna 2012 – malá kopaná v Droždíně

Kluci se účastnili Memoriálu Radka Zapletala v malé kopané v Droždíně na pěkném hřišti. Celkem bylo zapojeno 5 družstev hasičů z okolí, našim se nedařilo, skončili pátí.

25. srpna 2012 – pěna v Bystročicích

V Bystročicích byla velká sláva, konalo se mistrovství světa ve vaření guláše a u toho hasiči přece nesmí chybět. Tamní hasiči nás navíc v rámci doprovodného programu požádali o pěnu, a ta se jako vždy podařila.

1. září 2012 – návštěva při výročí 120 let Hasičů v Radíkově

Tamní Sbor dobrovolných hasičů slavil za velké účasti nejen místních, ale i vzácných hostů z kraje a města 120. výročí svého založení. V rámci toho uspořádali další velmi netradiční soutěž, ta obsahovala třeba hod vidlemi, pití piva naslepo až po určenou rysku a další. Naše družstvo obsadilo výborné 3. místo.

4. srpna 2012 – malá kopaná v Droždíně

3. listopadu 2012 – sběr šrotu

28. září 2012 – úklid požární nádrže

Jak už bylo dříve uvedeno, vyčistili jsme jednak naši vodní nádrž a také blízké okolí, tedy přerostlou zeleň pod nádrží a okolo ní. I když byl domluven odvoz zeleně TSMO, nakonec jsme ji museli sami pod dozorem spálit.

20. října 2012 – prověřovací cvičení v Holici

3. listopadu 2012 – sběr šrotu

Podzimní sběr šrotu ještě před sběrovou sobotou, účast 9 členů, sesbíralo se celkem 2020 kg šrotu, což nakonec trochu vylepšilo naši pokladnu.

10. listopadu 2012 – školení

Zúčastnili jsme se školení na techniku TOHATSU a AGAMA v Holici na Americe, bylo to zajímavé a poučné, celkem bylo přítomno 8 jednotek z okolí Olomouce.

A co dál v roce 2013?

1. června Dětský den

6. července Oslava 120 let našeho SDH

A tady zase na závěr je třeba poděkovat Lence Formánkové za poskytnutí údajů z Kroniky a Milanovi Vykrutíkovi za poskytnutí fotografií. I tady nebylo možno umístit všechny fotografie a tak se omlouváme těm, na které se nedostalo.

Sportovní život v Lošově

Sportovní život se v Lošově odhrává v několika úrovních. Skoro vrcholová je účast družstva SK DORESPO Lošov v 1. lize malé kopané Olomoucka. Na jaře 2012 kluci postoupili do 1. ligy a na podzim odehráli 14 kol, bohužel ne vždy se dařilo a tak musí na jaře hodně zabrat. Pravidelné cvičení v Kulturním domě organizuje SK Lošov pro ženy, pro žáky i žákyně. Tradicí se stala také cvičení žen – Zumba, ať již v Kulturáku, tak i venku. A na tenisovém kurtu je také čilý provoz, ať již občany Lošova, nebo v rámci pronájmu jiným zájemcům. Sportovci SK Lošov se samozřejmě podíleli také na Dětském dnu, rozloučení s létem a dalších akcích. Tradiční fotbalový turnaj se tentokrát neuskutečnil pro malý zájem přihlášených družstev. Nevadí, vynahradíme si to příští rok.

*Mužstvo Dorespo Lošov po postupu do 1. ligy jaro 2012
Zleva nahoře: Výkrutík, Nádvorník, Abeska, Dirbák a Karásek
Zleva dole: Pospíšil, Šperka, Kovář a Lachnit*

Malá kopaná SK Dorespo Lošov

Jaro bylo zahájeno 31. března a pak už to šlo týden za týdnem, doma, venku, a výsledky?

31. 3.	Pošta – SK Dorespo Lošov	2 : 4
8. 4.	SK Dorespo Lošov – Veterán Hlubočky	5 : 2
10. 4.	Fido Dido – SK Dorespo Lošov	1 : 5
24. 4.	SK Dorespo Lošov – Endl Lotto	8 : 2
26. 4.	IMD Olomouc – SK Dorespo Lošov	6 : 4
4. 5.	Senice B – SK Dorespo Lošov	3 : 3
13. 5.	SK Dorespo Lošov – Magistrát MO	3 : 1
18. 5.	Restoma – SK Dorespo Lošov	4 : 5
27. 5.	SK Dorespo Lošov – Pergola	4 : 2
31. 5.	FC Chelsea – SK Dorespo Lošov	4 : 6
10. 6.	SK Dorespo Lošov – Rio de Blatec	2 : 2
15. 6.	SK Kopeček – SK Dorespo Lošov	1 : 2
21. 6.	SK Dorespo Lošov – RK Dachí	1 : 3

Sezona byla uzavřena sice porážkou na domácím hřišti, ale nic to nezměnilo na skutečnosti, že historický postup do nejvyšší soutěže se povedl.

Nastalo hledání posil, sponzorů a projevil se také obav, jestli vůbec postoupit. Nakonec se vše vyřešilo a tak mohla podzimní část soutěže začít.

2. 9.	AT Olpran – SK Dorespo Lošov	5 : 1
	<i>Branka: Lachnit</i>	
9. 9.	SK Dorespo Lošov – Hruška Chořelice	4 : 6
	<i>Branky: Nádvorník, Karásek, Hamr a Lachnit</i>	
11. 9.	SK Dorespo Lošov – Moravan Cholína	3 : 2
	<i>Branky: Výkrutík, Lachnit a Abeska</i>	
16. 9.	FC Chelsea – SK Dorespo Lošov	4 : 2
	<i>Branky: Výkrutík a Lachnit</i>	
23. 9.	SK Dorespo Lošov – FC Křídla	5 : 2
	<i>Branky: Abeska 2, Hamr, Karásek a Lachnit</i>	
25. 9.	Galatasaray – SK Dorespo Lošov	8 : 1
	<i>Branka: Foukal</i>	
30. 9.	PS Beton – SK Dorespo Lošov	3 : 0
7. 10.	SK Dorespo Lošov – Step Style	2 : 6
	<i>Branky: Nádvorník a Abeska</i>	
15. 10.	Aston Pila – SK Dorespo Lošov	11 : 4
	<i>Branky: Hamr 2, Karásek a Výkrutík</i>	
25. 10.	SK Dorespo Lošov – Ajax Bělidla	0 : 2
29. 10.	Lolo Stavebniny – SK Dorespo Lošov	12 : 2
	<i>Branky: Pospíšil a Hamr</i>	
20. 11.	SK Dorespo Lošov – BFC Topgal	2 : 3
	<i>Branky: Hamr a vlastní</i>	

Ačkoliv to zpočátku podzimu vypadalo, že by to mohlo jít, tak potom se to poněkud pokazilo, dostali jsme dvakrát více než 10 golů, a naopak dvakrát jsme ani jeden nedali. Když se to všechno na závěr sečetlo, tak z toho nebylo nic víc, než poslední místo, sice ne s velkou ztrátou, ale tento ročník má jednu velkou nevýhodu, sestupuje totiž celkem 6 mužstev a to je strašně moc.

Konec tabulky po 14 kole:

13. AT Olpran	4	2	8	31 : 41	10
14. FC Křídla	3	0	11	25 : 62	6
15. Moravan Cholina	1	2	11	36 : 59	4
16. SK Dorespo Lošov	2	0	12	29 : 78	4

Nejlepší střelci za podzim 2012:

Hamr	6
Lachnit	5
Abeska	4
Výkrutík	3
Karásek	3

A tak nezbyvá než věřit, že se to na jaře zlepší.

Pravidelná cvičení SK Lošov

Pondělí	Posilovací cvičení ženy	Lenka Jurová
Středa	Bago muži	Zdeněk Abeska
Čtvrtek	Cvičení ml. žáci	Jana Výkrutíková
	Cvičení st. žáci	L. Hřčková
Pátek	Mažoretky ml. žákyně	P. Sittová a H. Nádvorníková

Ostatní akce

- 18. února – Zumba maratón, sešlo se 32 účastníků, aspoň bylo dost místa, byla spousta nových skladeb, takže všechny účastnice byly navýsost spokojeny.
- 21. dubna – I tento Zumba maratón se vydařil, zúčastnilo se ho tentokrát 26 zájemců.
- 20. května – Tentokrát Zumba s Veronikou, byla i tombola, vyhrávaly se hříčky, poukazy na volné vstupy, čelenky, náramky apod.
- 20. června – Loučení se cvičením žactva a dětí na hřišti se spoustou soutěží, hledáním pokladu a opékáním buřtů. Počasí opravdu přálo, při 30 stupních se vlastně opékal kdekd.
- 20. června – Zumba s Jindřiškou.
- 10. srpna – Naplánovaný fotbalový turnaj se neuskutečnil pro malý zájem přihlášených.
- 24. listopadu – Zumba maratón s Verčou.

Loučení se cvičením žactva a dětí

Zumba s Veronikou

Zumba maratón s Verčou.

Život seniorů v Lošově

V Lošově je založen Klub seniorů již od roku 2004 a to dnem 14. ledna, kdy byla za účasti zástupců města Olomouce zahájena činnost. Ustavující domácí lošovská schůze seniorů za účasti více než 60 seniorů se však uskutečnila již 16. 11. 2003, takže v roce 2013 to bude již 10 let činnosti. Po celou uplynulou dobu byla činnost Klubu velmi bohatá. Seniori se schází v budově bývalé školy, kde sídlí také detašované pracoviště Magistrátu města Olomouce. K dispozici klubovému životu jsou dva sály a celé zázemí. Předsedkyní klubu je nyní paní Kovaříková. V klubu je organizováno opět více než 60 seniorů.

V prvním pololetí roku 2012 bylo v rámci Klubu seniorů uskutečněno 26 pravidelných setkání, jichž se účastnilo celkem 781 členů a členek Klubu.

- 4. ledna – První pravidelné setkání s účastí 37 členů.
- 11. ledna – Setkání v Klubu, spojené s přednáškou PhDr. Dagmar Buchtové, pracovnící sociálních služeb pro seniory v Olomouci.
- 15. ledna – Návštěva varhanního koncertu v bazilice na Sv. Kopečku.
- 7. března – Pravidelné setkání v Klubu s oslavou MDŽ. Bylo malé občerstvení, ženy dostaly od mužů kytičku růže.
- 8. března – Návštěva solných jeskyní SOLANA v Olomouci.
- 14. března – Přednáška pí. Věry Přikrylové s cvičením paměti seniorů.
- 15. března – Další skupina členů v solné jeskyni SOLANA.
- 21. března – Návštěva mluvčí Policie ČR pí. Vlachové a p. Čundrle s poskytnutím informací o trestné činnosti, páchané na seniorech s upozorněním na obezřetnost a opatrnosti.
- 4. dubna – Pravidelné setkání a oslava svátků jara – Velikonoc. Výzdoba prostor Klubu, malé pohoštění všem přítomným a mužům předání pomlázky. Někteří seniori si také vyzdobili i svá obydlí, jako pí. Sklenářová, turisté to pak mohou obdivovat.

Klubovna ve staré škole

Seniori v Bukovanech

- 2. května – Společná návštěva kina, shlédnuto představení „Vrásky z lásky“
- 15. května – Společný výlet do Lednice. Prohlédli si Státní zámek Lednice, zahradní minaret, zámecký park v Lednici s romantickou jízdou kočárem. Zájezd byl organizován odborem soc. služeb MMOI, z Lošova se zúčastnilo 20 členů Klubu seniorů.
- 23. května – Výlet do sousedních Bukovan, spojen s venkovním grilováním u pana Janíka, našeho dvorního řidiče na zájezdech.
- 1. června – Přednáška pro výbory Klubů seniorů „Nekalé obchodní praktiky“.
- 7. června – Zájezd pořádaný Klubem seniorů z Lošova do Slavkova u Brna, návštěva zámku, zastávka u Mohyly míru ve Slavkově.
- 27. června – Slavnostní shromáždění u příležitosti ukončení prvního pololetí se zhodnocením činnosti a společnou oslavou všech narozenin z uplynulého období. Přítomna byla také PhDr. Eva Trčková za odbor soc. služeb MMOI, která poděkovala za úspěšnou činnost předsedkyni Klubu seniorů v Lošově Kovaříkové a popřála také mnoho dalších úspěchů v činnosti. Na společném setkání nám zahráli jako již tradičně manželé Bokovi ze Slavonína k tanci i poslechu a tak se naše slavnostní shromáždění protáhlo až do 19 hodin.

Ve druhém pololetí roku 2012 se uskutečnilo celkem 21 pravidelných setkání a celkem se sešlo 786 členů Klubu. V tom jsou započítány i mimořádné akce, kterými jsou zájezdy, koncerty, návštěvy výstav, divadla a také vycházky a taneční zábavy. Pravidelné setkávání je vždy ve středu, ale mimořádně dle možností programu také v jiné dny. Zástupci Klubu seniorů pravidelně navštěvují také nemocné členy ať již doma, nebo i v nemocnici, když je informují o činnosti a dění v Klubu. Po měsíci volna v červenci bylo setkání klubu hned dne 1. srpna a pak již následovaly pravidelné schůzky Klubu s tímto programem:

- 16. srpna – Zájezd pořádaný naším Klubem do krásného zámku Tovačov, Lázní Skalka a městečka Hrubčice se skvělým jídlem a účastí 19 členů Klubu.
- 5. září – V klubu se uskutečnila přednáška pí. mgr. Olgy Wittové „Sociální služby pro seniory“
- 8. září – V rámci akce „Dny evropského dědictví“ byly navštíveny vybrané památky města Olomouce za účasti 15 členů Klubu.
- 14. září – Společné grilování v obci Bukovany u p. Janíka s bohatou účastí 25 členů.
- 1. října – Návštěva operety „Polská krev“ v Moravském divadle v Olomouci, které se účastnilo 24 členů Klubu.
- 3. října – Pravidelné setkání s kurzem tréninku paměti, vedené pí. Věrou Přikrylovou z občanského sdružení Pamatováček.
- 12. října – Společná návštěva výstavy květin „Flora Olomouc“ s účastí 8 členů.
- 24. října – Již podruhé kurz tréninku paměti.
- 14. listopadu – Pravidelné setkání spojené s výrobou dekorací na vánoční stromček před budovou klubu.

17. listopadu – Bohatá účast členů Klubu seniorů na akci, pořádané SK Lošov. Šlo o vystoupení dechovky „Příkazanka“, kde si zatančilo 34 členů našeho Klubu.
29. listopadu – Klobouková veselice ve Slavoníně, pořádaná MMOI se 2 členy našeho klubu.
5. prosince – Přednáška krajského koordinátora BESIP pro náš kraj p.ing. Miroslava Charouze.
11. prosince – Návštěva solné jeskyně v Olomouci s účastí 11. členů.
13. prosince – Oslava všech jubilatů, narozených ve II. pololetí t.r. s pohoštěním a tancem pro všechny členy Klubu seniorů. Hrál nám muzikant a zpěvák p. Bok se zpěvačkou Pořízkovou.

Pro následující rok je jistě připraveno mnoho dalších hezkých posezení, výletů a akcí, připravených jak samotným Klubem seniorů v Lošově, nebo se naši senioři zúčastní akcí okolních Klubů seniorů v Radíkově a Sv. Kopečku a také na akcích pořádaných Magistrátem města Olomouce.

*Nasswetterová, J. Tichá,
A. Juřicová, V. Kolenyáková,
A. Urdová, S. Chromcová,
M. Sklenářová, M. Nesvadbová,
V. Kovaříková, Z. Jerečková,
D. Vinohradníková,
R. Padevětová, E. Sklenářová,
P. Čajka, J. Chorm,
O. Svoboda*

17. listopadu – Příkazanka

Osobnosti Lošova

V této části ročenky bychom chtěli podrobněji seznámit občany Lošova s některými významnými společenskými, kulturními a sportovními osobnostmi, které mají nějakou spojitost s Lošovem. Nepůjde tedy bezprostředně jen o občany Lošova, ale i o ty osobnosti, které se v Lošově buďto narodily, žily nebo působily v samotném Lošově a blízkém okolí. I když je tato oblast zaměřena na historicky známé osoby a osobnosti, nevylučujeme, že někdy později se tato část může dotýkat také historicky významných míst Lošova a okolí.

Karel Svolinský – pojmenována hlavní ulice

Pro toto vydání Ročenky jsme vybrali **malíře Karla Svolinského** a to zejména proto, že je po něm pojmenována páteční lošovská komunikace, probíhající celou obcí od vstupu do obce od Svatého Kopečka až po výstup z obce směrem do Velké Bystřice.

Karel Svolinský se narodil 14. ledna 1896 na Svatém Kopečku, kde žili jeho rodiče. Ti se však později odstěhovali do **Lošova**, není sice stanoveno kdy, podle vzpomínek samotného Karla Svolinského však bydleli v **Lošově** po celou dobu jeho školního věku. Měšťanskou školu navštěvoval Karel Svolinský ve Velké Bystřici až do roku 1910, kdy začal se studiem řezbářství v Praze a od roku 1919 pokračoval studiem Uměleckoprůmyslové školy v Praze. V roce 1925 navrhl sazbu písma a dřevorezby pro vydání básně Máj Karla Hynka Máchy, tato práce byla oceněna prestižní cenou Grand Prix na Mezinárodní výstavě dekorativních umění v Paříži.

Mezi dvěma světovými válkami Svolinský vytvořil několik vynikajících návrhů a získal si značné uznání. Mezi roky 1928 a 1933 vytvořil dvě vitrážová okna pro Schwarzenberskou kapli a kapli Svatého hrobu ve Svatovítské katedrále. Také je autorem dalších návrhů pro katedrálu, jmenovitě dvě mozaiky pro jižní portál, které nebyly až do roku 1945 instalovány. Po roce 1945 začal Karel Svolinský vyučovat na Umělecko-průmyslové škole v Praze, kde učil několik generací českých umělců., ilustroval mnoho knih, navrhl poštovní známky a bankovky a zabýval se také scénografií. Často cestoval do zahraničí a z těchto cest existuje také velké množství jeho fotografií. V Olomouci zanechal Karel Svolinský památku při rekonstrukci orloje na radnici, tato práce však zůstává kontroverzní dosud. Další Svolinského prací je mimo jiné vitráž pro československou ambasádu v Moskvě z r. 1957 a pro výstavu EXPO 58 v Bruselu. Svolinského práce v pozdějším období se po vyhazovu z učitelského místa na Vysoké škole umělecko-průmyslové soustředily na tvorbu pro církevní budovy. Svolinského práce byly vystavovány až do jeho smrti 15. září 1986 a je pohřben na národním hřbitově Slavín na pražském Vyšehradě.

Ve svých vzpomínkách Karel Svolinský často uvádí nejen své rodiště na Svatém Kopečku, ale také své cesty a pobyt v **Lošově**, kam se rodiče v jeho útlém věku přestěhovali. V době **lošovského** bydlení navštěvoval Svolinský velkobystřickou měšťanku, kde byl ředitelem Jan Pospíšil a ten ho již tehdy doporučil na studium uměleckoprůmyslové školy. Rodiče však rozhodli, že se nejprve vyučí v prostějovském závodě pro umělecké práce z kovu VULKANIA. Ani k tomu však nedošlo a Svolinský odešel přece jen do Prahy, kde se vyučil řezbářem.

Sám Karel Svoboda se ve svých vzpomínkách vyjadřuje o **Lošově** takto:

„Jak se odrazil můj pobyt v **Lošově** v celé malířské praxi? Je samozřejmé, že u kluka, který má k tomu nějaký talent, nemůže tento život zůstat bez vlivu. Vždyť tu byl bohatý život a poněvadž jsem byl kluk všímavý, viděl jsem toho hodně. Na Svatém Kopečku jsem viděl chodit maškary, avšak v **Lošově**, tam byl jiný svět. Tam k tomu byla ještě příroda, poněvadž to je hnízdo zapadlé mezi lesy. Tehdy to nebylo, co je dnes, žádná chata tam nebyla. Bylo to odříznutý svět, nevedla žádná silnice do **Lošova**, byla zde pouze ošklivá polní cesta, rozklátěná, když přišlo. To už zachytil Wolker: Až byla silnice, tak se proměňovalo po silnici, před tím tam taková promenáda nebyla. No a tyto zážitky z mládí samozřejmě nemohly zůstat bez vlivu. V **Lošově** jsme měli hospodu, kam se odstěhovala naše rodina. V té hospodě jsem viděl dělníky, kteří chodili do Mariánského údolí na práci. U nás se zastavili ráno, v zimě ještě za tmy. Každý měl tu svoji bandasku a nakupoval si kus vuřtu. Ironicky se jim říkalo fabrikanti, protože chodili do fabriky. V té hospodě jsem také četl hodně noviny, žádný nepřečetl Právo lidu tak, jako já. Kreslil jsem všechno možné i karikatury. Již od klukovských let jsem se zajímal o fyziologii lidí, což bylo ve spojení s těmi zážitky sociálními. Tak jsem to všechno prožíval. A také tu přírodu kolem. Já byl totiž pořád na lukách a v lese. Hrozně rád jsem zpíval. Chodili jsme s maminkou nakupovat do Olomouce a museli jít z **Lošova** na dráhu do Mariánského údolí. Když jsem šel lesem, nikdy jsme nešel po cestě, vždycky jsem běžel, jak mně nohy nesly a někdy jsem se ztratil v houští. A maminka povídá – Kde je ten kluk?. Najednou mně slyšela zpívat – je tady, povídala a tak mně našla.“

Připomeňme si některé části jeho tvorby, která je velmi bohatá a široká. Sám Karel Svoboda byl nazýván „fanatikem práce“, což se projevilo v množství výsledků jeho prací.

Knižní ilustrace

Karel Svoboda ilustroval mimo jiné Balady Jiřího Wolкера, se kterým se setkal na Svatém Kopečku. Později také ilustroval básně Jaroslava Seiferta, pozdějšího našeho jediného držitele Nobelovy ceny za poezii.

Ilustrace Jiří Wolker – Balady
Ilustrace Seifert – Vějíř B. Němcové

Příležitostná grafika

Karel Svoboda vytvořil více než 400 novoročenek, celkově v této oblasti vydal více než 800 děl. Autorství mnoha ostatních není dosud zcela vyjasněno, mezi nimi např. kolorovaný dřevoryt k 75. výročí narození T. G. Masaryka.

Známková grafika

Nejlépe Svobodského přínos v této oblasti charakterizují slova Adolfa Hoffmeistera: „Nevím je-li Karel Svoboda filatelista, ale vím, že je grafik na slovo vzatý. Je také písmoznalec a písmopisec, je malíř a kreslíř, který ryje do mědi, řeže a ryje ve dřevě a ve všem je mistr“. Dle významných českých rytců Karel Svoboda zůstane zdrojem krásy, radosti a poetiky, umění vstoupilo do našich životů skrz jeho poštovní známky.

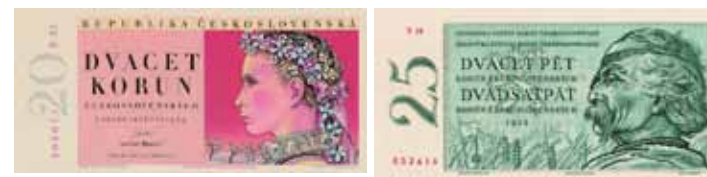

Chodsko

Modřinka

Bankovky

Předválečnými tvůrci československých bankovek byli především Alfons Mucha a Max Švabinský, na jejich pokračování poválečných bankovek se podílel také Karel Svoboda. Svou jednotnou grafikou, založenou na českém folkloru dal také základ dalším českým tvůrcům bankovek Albinu Brunovskému a zejména Oldřichu Kulhánkovi, který vytvořil bankovky současné.

Scénografie

Karel Svoboda při svém pobytu v Praze vytvořil např. pro Národní divadlo scénu pro Jakobína, operu Antonína Dvořáka v r. 1940, později také scénu pro Prodanou nevěstu Bedřicha Smetany.

Loutky

Vyřezávané loutky tvořily sice jen menší část Svolinského tvorby, nic jsou dosud uznávané.

Fotografie

Fotografií se Karel Svolinský zabýval především na svých zahraničních cestách do Mexika, Řecka, Itálie, Francie, Švýcarska, USA a Španělska. Později se zabýval také fotografií české přírody.

Mezi jeho nejznámější tvorbu patří obnova historického orloje v Olomouci a také provedení vitráží v chrámu Svatého Víta na pražském hradě. Oba tyto výsledky jeho tvorby si připomeneme na těchto obrázcích a to přesto, že olomoucký orloj jistě všichni dobře známe.

Traduje se, že pro postavu kováře na olomouckém orloji byl modelem Karlu Svolinskému lošovský kovář a podkovář pan Jindřich Andres, který byl jeho velmi dobrým osobním přítelem.

Všechny shora uvedené údaje i fotografie byly převzaty z internetových stránek o Karlu Svolinském, jeho životě a díle. Zde je také možno najít mnoho dalších informací.

Světoví mistři z Lošova

Možná je to pro mnoho občanů Lošova velké překvapení, ale i tato počtem obyvatel malá obec má ve svém středu občany, kteří se mohou pochlubit titulem **Mistr světa**. Budeme věřit, že tento počet není konečný a že jejich příkladu se chopí i další mladí sportovci Lošova.

Michal Mogrovics – terénní triatlon

Začneme strohou zprávou, uveřejněnou v tisku:

„Dne 28. 10. 2012 proběhl v Kapalui na Havaii závod Xterra World Championship v terénním triatlonu. V kategorii Age Groups 65 až 69 let se zúčastnil také náš občan p. Michal Mogrovics a ve své kategorii obsadil 1. místo časem 3,56.52 hod. a získal titul mistra světa. V celkovém pořadí obsadil 415. místo z celkových 630 účastníků, kteří závod dokončili. Ve výsledkové listině je tedy také zapsáno bydliště p. Mogrovicse: Olomouc, Lošov – Česká republika.“

Na havajské trati na kole

Na Havaji při běhu

Pan Michal Mogrovics je dlouholetým občanem Lošova a je možno ho v různých ročních obdobích vidět v Lošově i okolních lesích a kopcích na jeho terénním kole, nebo při běžeckém treningu. Pravidelně se účastní závodů na horských kolech a v minulém roce se mimo jiné podílel také na výběru trasy závodu s názvem „Lošovský řetěz“, který se konal v Lošově dne 21. července 2012 za účasti vysokého počtu závodníků, celkem 156 dospělých bikerů. Jak sám říká, žádný sport vrcholově neprovozoval, ale sportem žil odjakživa a snažil se také přispět ke sportovní činnosti jako organizátor. Až potom ho chytil triatlon.

Abychom se dověděli více informací nejen o tom historickém závodě na Havaji, položili jsme p. Michalu Mogrovicsovi pár otázek. Zde jsou jeho odpovědi:

Nejprve velká gratulace k dosaženému úspěchu. Je to Váš první úspěch na takové úrovni?

Děkuji za přání. Triatlon je mojí velkou vášní od doby, kdy tento druh sportu začínal, tedy přes třicet let. Závodím jak na republikových závodech, tak na mezinárodních.

V roce 2002 na mistrovství Evropy v maďarském Göru jsem vybojoval 2. místo v Olympijském triatlonu, věková kategorie 55–59 roků. Samozřejmě 1. místo na světovém šampionátu v XTERRÉ je nejcennější.

Jaké byly disciplíny a podmínky pro závod?

Na ostrově Havaj jsem absolvoval mistrovství světa v dlouhém triatlonu na tratích 3,8 km plavání, 180 km kolo a maratonský běh 42,195 km. Můj celkový čas 13:41:45 a ve své kategorii jsem skončil na 13. místě. Závodu se účastní přední profesionálové a tomu odpovídají skvěle připravená depa na přechod jednotlivých disciplín, občerstvení během závodu a hlavně neutuchající povzbuzování přihlížejících diváků.

Za čtrnáct dní na ostrově Maui bylo mistrovství světa v terénním triatlonu. Tento závod na tratích 1,5 km plavání, 30 km na horském kole s celkovým převýšením téměř 1 km a běhu 10 km v těžkém terenu.

Jaký ohlas měl ten výsledek v Česku?

Díky české televizi se náš sport dostal k televizním divákům a mohli tak posoudit náročnost a krásu triatlonu. Ohlasy samozřejmě byly, ale netřeba to zveličovat. Závod se mi zkrátka povedl a každý úspěch se počítá.

Jak jste se dostal k takovému sportovnímu odvětví, co tomu předcházelo?

Žádný pohyb mě nedělal problém, ale aktivně jsem nikdy nesportoval. Když se pořádal druhý závod v triatlonu v republice, což byl v nedalekých Čechovicích „Železná Hanák“, kterého jsem se zúčastnil, tak bylo rozhodnuto.

Komu z nás se poštěstí zúčastnit se takového závodu v takové dálce. Jistě nešlo o výlet, ale celé prostředí muselo být úchvatné, jaké byly další zážitky?

Závody na Havaji jsou snem každého triatlonisty. Dá se to nadsazeně srovnat s účastí tenisty na turnaji ve Wimbledonu. Účast na takových závodech je podmíněna kvalifikací na některém závodě světové série. V dlouhém triatlonu jsem se kvalifikoval na závodech v Regensburgu a v terénním triatlonu doma v Prachaticích.

Zprvu jsem bral účast na závodě jako odměnu a pěkný výlet. Klimatické podmínky a velký časový rozdíl ale dělají divy. Závod v dlouhém triatlonu byl pro mě očistec a závod jsem dokončil silou vůle. Na závod XTERRA, kdy jsem byl aklimatizovaný, se jel nesrovnatelně lépe, i když kvůli hrozbě blížící se vlně tsunami jsem toho v souvislosti s přesunem na nejbližší kopce moc nenaspal.

Když se ptáte na přírodu, tak pro Středoevropana je to exotika se vším všudy. Na Havaji je podle místních obyvatel 16 klimatických pásem. K tomu tyrkysové moře s rybami, korály, želvami a jinými mě neznámými „potvorami“. Když budu

povídat, tak se musím brzdit, aby to nebylo jak z pohádky „Jedna paní povídala“ je to třeba zažít.

Co jste musel obětovat pro účast na mistrovství světa? Jistě nejen čas a peníze.

Aby si člověk splnil některé sny, musí si na to vydělat. I když jsem v důchodu, pořád nějakou výdělečnou činnost provozuji, ale má neblahý vliv na můj čas, který bych chtěl věnovat tréninku. Místo cca 20 hod. tréninku týdně je z toho průměrně 7 hodin.

Jaké sporty jste provozoval v předchozích obdobích a s jakými výsledky, aspoň stručně.

V minulosti jsem závodně žádný sport nedělal.

A co chystáte pro letošek, máte dost vysoko laťku, může se podařit obhajoba?

To, jestli bude obhajoba, nebo nějaký další sportovní program je v nedohlednu. Snad se s příchodem jara dám do pořádku a všechny svoje neduhy doléčím. Potom se můžete poptat, co plánuji na letošek.

Co byste vzkázal vrstevníkům i těm mladším v Lošově?

Někteří moji vrstevníci mě mají za cvoka, jiní upřímně fandí. Respektuji jejich postoje a jen vzkazuji, pokud jim to zdraví dovolí, aby se nestránili pohybu. V Lošově jsem pořádal dvacet ročníků „Lošovský triatlon“ na místní přehradě. Účast místní omladiny byla sporadická a přitom jsme měli na závodech i mezinárodní účast.

Je to jen povzdech, ale nelámu nad mladými hůl, protože kdo se chce uplatnit byť jen na amatérské úrovni, má nepřeberné možnosti činností. Jak pozoruji, tak se mladí nevyhýbají hříšti obloukem a to je dobře.

Děkujeme mnohokrát za čas, odpovědi a fotografie a přejeme hodně zdraví a dalších úspěchů doma i ve světě.

Stupně vítězů na Havaji

Jiří Herink – divoká voda

Vcelku z opačného věkového spektra je příběh dalšího mistra sportovního odvětví, jízdě na divoké vodě. Totiž proto, že Jiří Herink dosáhl titulu vicemistra světa ve sjezdu na divoké vodě hlídek v roce 2008, kdy mu bylo právě 18 let. Závodů na divoké vodě se zúčastňoval již od svých 11 let a za tu dobu se proboujel až do mužské reprezentace České republiky a ve zmíněném roce 2008 i na mistrovství světa v Roudnici nad Labem. Téhož roku se zúčastnil i mistrovství Evropy v Solkanu a Olympic Hopes v Bratislavě.

Během své závodní kariéry získal v různých věkových i technických kategoriích celkem 15 prvních míst na mistrovství ČR, 4 krát byl druhý a 5 krát třetí. Na mistrovství Evropy získal 2 krát třetí místo a na **mistrovství světa byl jedenkrát vicemistr ve slalomu hlídek C1m**. Mimo to byl 2 krát oceněn ministrem školství za úspěch při reprezentaci ČR, ve svém nejlepším závodním roce 2008 pak byl vyhlášen Talentem olomouckého kraje a umístil se rovněž v soutěži o nejlepšího sportovce olomouckého kraje.

Jiří Herink tak patřil mezi největší talenty tohoto odvětví sportu, jak pro své mládí, tak pro jistě nesporné perspektivní výsledky. Je jen škoda, že zranění mu již nedovolilo v tomto sportu pokračovat a dosáhnout tak na mety ještě vyšší a častěji opakované.

I tak je možno ocenit výsledky, kterých dosáhl v tak mladém věku, neboť pohled na stoupající českou vlnku je jistě neopakovatelný.

A tak jsme položili Jiřímu několik otázek, a zde jsou jeho odpovědi:

První úspěchy se dostavily v roce 2001, co Vás přivedlo k takové disciplíně, jako je divoká voda, která jistě není v Lošově, a v Olomouci snad jen na Moravě v Hynkově?

K tomuto sportu jsem se dostal vlastně náhodou. Mé zdravotní komplikace mi zkomplikovaly řadu jiných sportů a já hodně chtěl být v nějakém dobrý. A tak jsem zkoušel různá odvětví sportu. Shodou okolností mají volejbalisté tréninkové zázemí vedle loděnice a se začátkem sezony se nemohli stále rozhoupat, a tak jsme se zeptali na volné místo u vodáků a vyšlo to. Paradoxem je, že opravdu na Moravě je divoké vody málo, ale přesto je zde celá řada oddílů, výtečných jezdců a dokonce hlavní trenér juniorské reprezentace je přímo z mateřského oddílu. Sjezdová část divoké vody (i seniorská) má rovněž hlavní stan v Olomouci. Ale abyste byl dobrý i ve starším věku, opravdu procestujete pěkný kus světa.

To Vám bylo 11 let, nebáli se rodiče? A co škola, jak časté byly tréninky a kde se konaly?

Po pravdě? O tom jsem nikdy nepřemýšlel. Já už cestoval od 10 let. Rodiče se jezdili dívat na mé závody a postupně si jistě zvykli. On je to proti jiným sportům vlastně poměrně bezpečný sport, tedy hlavně slalom, kdy máte podél trati všude záchranáře a u hlavních závodů ještě na břehu přistavenou sanitku. Se školou a tréninky to byl trochu větší oříšek, protože od pondělí do čtvrtka jsem trénoval sice

na loděnici v Olomouci, ale ve čtvrtek odpoledne nebo v pátek ráno jsme odjížděli na soustředění nebo závody na opravdu divokou vodu po celé republice nebo na Slovensko. Proto jsem měl vždy individuální studijní plán a na Svatém Kopečku se s tím některé paní učitelky nemohli ztotožnit. Došlo to tak daleko, že jsem raději přestoupil na ZŠ Helsinskou v Olomouci a jen jsem litoval, že k tomuto rozhodnutí nedošlo dříve. Na gymnáziu již mají přímo sportovní třídy, tam ten problém s přístupem pedagogů a spolužáků již není.

Od kdy to již byly soutěže v mužské kategorii a kde byl první zahraniční start? S jakým výsledkem?

V kanoistice je to vlastně tak, že již hned od mala jezdíte dohromady se seniory. Znáte se pak všichni napříč celým spektrem divoké vody. Na oblastních přeborech máte sice kategorie rozdělené, se samostatným vyhlášením výsledků, ale pro vás jsou důležité závody NKZ a Český pohár, kdy sice ve výsledcích vidíte umístění ve své kategorii, ale vyhlášení je dohromady se seniory. I když – když jsem opouštěl žákovské kategorie vznikl nově i Český pohár žáků. Do zahraničí jsem se dostal poměrně brzy. Ve sjezdu hned ve 12-ti letech, se slalomem asi o dva roky později. První starty jsou spíše sbíráním zkušeností a seznamování se s okolím. I když v závoděch oddílů ve Francii si mne vzali do družstva již jako žáka a umístění nebylo špatné.

V 17 letech 3. místo na ME ve slalomu hlídek, jak to vypadalo v soutěži jednotlivců?

Těsně za branami finále. Ten rok mělo být ME v Aténách a i celá příprava byla tak směřována. Bohužel měsíc před ME vyvstaly v Aténách problémy a celé mistrovství se přesunulo do Krakova a mně osobně vyhovuje dravější voda v Aténách.

Kde se konalo mistrovství světa v roce 2008, kde byl ten největší úspěch? Jaké jsou na to vzpomínky?

MS 2008 se konalo u nás v Roudnici nad Labem a celý rok 2008 byl úspěšný – ME v Solkanu, MS v Roudnici nad Labem, OLYMPIC HOPES v Bratislavě i MČR v Praze. Vzpomínky z vody jsou vždy úžasné – všude dobrá parta, pohoda, kamarádství a vzájemná pomoc. Nepanuje zde závist, protože v tomto sportu zatím „nejsou peníze“.

Věřejnost si jistě pamatuje další české velikány tohoto sportu, jako byli Lukáš Pollert, Štěpánka Hilgertová a čerstvě Vavřinec Hradílek. Znal jste se s nimi? A jaký na Vás udělali dojem?

S dnes už MUDr. Lukášem Pollertem jsem nejezdil, pouze s jeho bratrancem. Se Štěpánkou se známe jako všichni vodáci mezi sebou. V Olomouci se objevuje pravidelně na vyhlášení kanoisty roku. S Vavřincem Hradílkem jsem dokonce trénoval v USK pod stejným trenérem. Všichni vodáci jsou velice kamarádští, cílevědomí, houževnatí, pohodoví a samá legrace, takže dojem vždy nejlepší.

Jak velké bylo zklamání ze zranění, které zamezilo dalšímu vzestupu? A dá se s tím nějak pokračovat, třeba aspoň pro zábavu?

Ono těch zranění bylo v roce 2009 povícero. Ale nejvíc mě porazila skutečnost, že veškerá námaha, vůle a snaha jsou jedním pádem pryč a v podstatě celá sezona vám uteče. Kvalifikační závody se jedou všechny na jaře, do výběru se dostanou pouze 3 lodě z každé kategorie a já spadnul na jaře a sotva mi sundali sádku, povedlo se mi pořezat rozbrušovačkou do šlach. Tak jsem udělal v hlavě inventuru a vrhnul se na studia. Přece jen kanoistika není sport, který by vás uživil. Pro zábavu se určitě jezdit dá, ale adrenalin závodů a chuť po vítězství nahradit nelze.

Je možno aspoň krátce uvést, které oddíly vodního slalomu jste prošel?

Jestli myslíte kategorie divoké vody tak jsem závodil ve sjezdu na divoké vodě v kategoriích kajak i kánoe. Sjezd na divoké vodě je disciplína, kdy jedete nejrychlejší stopou v řece dolů do cíle. Ve slalomu – jezdíte mezi povodnými (zeleno bílými) a protivodnými (červenobílými) brankami jsem začínal v kategorii kajak, posléze přibyla kánoe a někdy i debl kánoe.

Rozdíl mezi kajakem i kánoí je takový:

V kajaku sedíte a máte pádlo se dvěma listy – bez problému se tedy kdykoli pádlem opřete o vodu.

V kánoi klečíte a jste k lodi „připoután“ popruhy a pádlo má pouze jeden list. O vodu se opírá problematictěji. Některé brány máte „na ruku“ jiné „na proti ruku“ podle toho jestli jezdíte na levou či pravou ruku a častěji „eskymujete“. Mimocho-dem eskymácký obrat patří k základní a nezbytné dovednosti vodáků. A i když není nejrychlejším prvkem na trati, na divokých vodách se občas „zadaří“.

Pokud myslíte sportovní oddíly tak mateřským SK UP Olomouc a USK Praha.

Děkujeme za odpovědi a přejeme hodně zdaru v dalším působení.

Na divoké vodě

Když vlajka stoupá vzhůru

Vydala Komise místní části č. 8
v Olomouci Lošově.
Podklady shromáždili a pro vydání připravili
Jan Preč a Miroslav Haupt za přispění občanů Lošova.
Grafická úprava: MMOI
Tisk: Booksprint s. r. o., Olomouc